

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-80. ÉJJELE 10-TŐL 23-48

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLER.
HAVONTA 5 P ENGO.

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVI ÉVFOLYAM, 270 SZÁM

A nemzet kenyere

Szakemberek zavartan, mondhatnók érthetetlenül állnak azzal a tagadhatatlan és a közellátásügyi miniszter által hivatalosan is bejelentett valósággal szemben, hogy Magyarország kenyérgabonakészlete folyó esztendőben, tehát az 1943. évi termés betakarításáig nem fedezi a belső szükségletet és a hiány hatodfélmillió métermázsra. Erre ellenül áll ezzel szemben a hazai gazdasági élet minden számottevő tényezője, hiszen eddig megdöntöhetetlennek ismerjük azt a gazdasági alaptételt, hogy Magyarország kenyérmagtermésének minden körülmények között és feltétlenül fedeznie kell a belső szükségletet.

Ez az alaptétel ma sem tekinthető megdöntöttnek és az a feltevés, hogy ha — amit ezt a közellátásügyi miniszter is mondotta — előkerülnek a bejelentésekben nem szereplő, de valójában létező, tárolt kenyérmagtermékek, akkor a kenyérellátás mérlege jótékonyan meg fog változni. Céltalan volna most kutatni, hogy hol vannak és hivatalosan miért nem szerepelnek aktívaként ezek a tételek, a jövőre vonatkozóan azonban igen célzerű a mai helyzetből úgy levonni a következtetéseket és az azonos tanulságot, ahogyan azt a Kállós kormány teszi.

A kormány kétféle intézkedéssel akarja biztosítani a kenyérellátást és elűntetni a ma mutakozó kenyérmaghiányt. Részben új rendszer kíván életbe léptetni a felesleg beszállítására terén, részben pedig fel akarja lendíteni a kenyérmagvak termelését.

A beszállítás új rendszere az egyenlő elbánás elvén és bizonyos gazdasági és matematikai igazságon épül fel. A cél az, hogy felesleg minden termelő maradjon nélkül beszállítsa. Ami pedig a terméseredmények fokozását illeti, talán elég utalnunk a változatlanul folyó nemesített vetőmagok kielégítő két igen fontos kormányzati intézkedésre; először a több és jobb természetű biotikus őszi szántások jutalmazására, másodsor pedig a termelés és fogyasztás megszerkesztésére. Ami a fogyasztás megszerkesztését illeti, itt a jegyrendszer és a feketepiacok szigorú ellenőrzése az a természetes út, amelyen kormányunknak haladnia kell. Ezt az utat követi is és bizonyára nem eredménytelenül. De talán fontosabb lépés minden egyébnél a termelésnek a megszerkesztése amelynek során a kormány egyelőre a nagyobb mezőgazdasági üzemekre kíván támaszkodni, ezeket kívánja olyan mértékben tömöríteni, amely lehetővé teszi a termelők számára, hogy bizonyos megoldandó feladatokat egymás között és egymással egyetemben koniingentáljanak. Ha a mezőgazdasági üzemek tudni fogják milyen mértékben kell a közfogyasztásra beszállítani és mintegy szerződéses kötelezettséget vállalnak, ennek a mennyiségnek termelésére, bizonyára nem kell többé tartanunk attól, hogy faterméveink nem fogják fe-

Beterjesztették a hadmentességi váltságról és a hadkötelezettségi adóról szóló törvényjavaslatot

A Führer parancsára lefegyverezték a francia hadsereget

A tengelycsapatok megszállták Toulon hadikikötőjét — Gyengül a szovjet offenzívája — A francia hadiflotta egy része elsüllyesztette magát — Német tengeralattjárók 19 ellenséges hajót süllyesztettek el

Hitler levele Petainhoz a francia hadsereg lefegyverzéséről

Berlin, november 27. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli:

A német és román csapatok a Kalmük-vidéken megsemmisítették, illetőleg szétszorták a szovjet lovashadosztály zömét. Ebben a harcban több üteget megsemmisítettek, többszáz hadifoglyot ejtettek és nagy hadianyagszármányt szereztek.

A Volga és a Don vidékén csütörtökön is meghusultak az ellenség gyatagos és páncélos támadásai a német csapatok kitűnő harci szellemén. Megsemmisítették 55 szovjet páncélos. A zuhanóbombázó kötelékek támadása megsemmisítő hatással volt az ellenségre. A hadsereg csapatai a Volgán, Sztalinrad közelében két motorshajót elsüllyesztettek.

Az ellenség a keleti arcvonal közepes szakaszán folytatta nagy erővel végrehajtott támadásait. Ezek a támadások elkeseredett harcok után az ellenség súlyos veszteségei mellett

összeomlottak. — Kilőttünk 192 szovjet páncélost, ebből egyetlen páncélosadosztály 34 páncélost semmisített meg. A zuhanóharci repülőek eredményesen támadták az ellenség páncélos gyülekezéseit, menetoszlopait és csapattáborait.

A német csapatok egy szovjet átkelési kísérlet visszavérése alkalmával a Néván 22 bárkát semmisítettek meg.

Kirenaikában jelentékeny ellenséges felderítő erőket vertünk vissza.

Tuniszban is eredményes harcokra került a sor. Ezekben az ellenség sok páncélos harckocsit veszített.

A német és olasz légihaderő kötelékei támadták az ellenség állásait, menetoszlopait és gépköcsi-összevonásait. A német vadászok a Földközi-tenger vidékén öt angol vadászipilót lőtték le, míg maguk két repülőgépet veszítettek.

Az angol légihaderő ezenkívül az Anglia körüli vizeken és a megszállt nyugati területek felett hat repülőgépet veszített.

A francia véderőt nemcsak érintetlenül hagyták, hanem részben meg is erősítették és felszerelték, azonkívül Toulon pendkívül fontos erődjét a földközi-tengeri francia flottával együtt a francia véderőnek önálló francia védelmezés céljából átengedték.

Időközben megszorodtak az egyes francia katonatisztek szövegesei és szökési kísérletei. Eppógy felismerhető lett, hogy az együttműködésre kész francia véderő keretében az angol-szász befolyások következtében a rendszeres bajlogatás egyre nagyobb mértékben terjed és az utóbbi napokban már a touloni flottánál is befogadásra talált. — Annak felismerésében, hogy a francia véderő ilyen politikai kettészakadása egyre fokozódó mértékben veszélyezteti a német és az olasz csapatok biztonságát és aláassa a francia államvezetés tekintélyét. — A

Führer és a Duce a péntekre virradó éjszaka parancsot adott a touloni erőd megszállására, arra, hogy a francia földközi-tengeri hajóhad szervezett kifutását akadályozzák meg és a francia véderő bizonytalan magatartású alakulatait szereljék le.

A német és olasz csapatok ezt a parancsot villámgyorsan teljesítették, az angolszász befolyás következtében felbujtató elemek által helyenként tanúsított ellenállást csírájában elfojtották és néhány órán belül teljesítették kijelölt feladatukat.

Toulon város és kikötő a korai hajnali órák óta szilárdan csapataink kezében van. A francia hajóhad egyrésze, a francia kormány ellenparancsa dacára, önmagát süllyesztette el. A felbomlott francia kötelékek lezserelése folyamatban van és rövid időn belül befejeződik. (MTI)

A touloni megszállás

Berlin, november 27. (Interf) A német csapatok a Führer parancsára a péntekre virradó éjszaka megszállták Toulon hadikikötőt.

Ez a lépés azért történt, hogy elkerülhessen venni bizonyos állásaitkkal összeköt-

etésben álló elemek áruló cselekedetének, amelyet dacára az adott szónak, előkészítettek és amelynek kivételé között állott. A Führer levélben értesítette erről a lépésről Petain francia államfőt.

Páncélos alakulatok ütközete Tuniszban

Roma, november 27. Stefani. Az olasz főhadiszállás 916. sz. közleménye:

A kirenaikai arcvonalon jelentős ellenséges osztagok felderítő kísérleteit vertük vissza. Tuniszban páncélos gépköcsi alakulatok ütközete a tengely csapatainak előnyére végződött. Több ellenséges harckocsi elpusztult.

A légierő kötelékei szemmel látható eredményességgel folytatták támadásaikat az ellenséges csapatok ellen. Az angol légierő a német vadászgépekkel vívott harcban öt repülőgépet veszített.

Csütörtökön este Catania környéke ellen intézett ellenséges légitámadás csak csekély károkat okozott. A polgári lakosság köréből nem jelentettek áldozatokat.

Lassan halad a 8. angol hadsereg

Berlin, november 27. (Interf) A 8-ik angol hadsereg páncélos hadereje igen óvatosan követi a tengelycsapatok mozdulatait és az elővédék kerülnek az összeütközések lehetőségét a tengely utóvédjével. A lassan előrehaladó angolszászok a tengely bombázói állandóan zavarják és nagy veszteségeket okoznak nekik. A tengely repülői urai a légitérnek Kirenaika felett. (MTI)

Német tengeralattjárók 19 hajót süllyesztettek el

Mint már különjelentésben közöltük, a német tengeralattjárók a Jeges-tengertől az Indiai-óceán bejáratáig terjedő hadműveleti területen az ellenséges hajókaravánok ellen folytatott kemény harcokban és külön haladó hajók elleni támadások során 19 hajót süllyesztettek el, 123 ezer tonna tartalommal. Ezzel a sikerrel különösen az északi szovjet kikötőkbe és a közepes Keletre irányuló ellenséges utánpótló hajóforgalmat érte jelentékeny veszteség.

A Führer Lavcar alabornagyinak, a hatodik román gyaloghadosztály parancsnokának

az eredményes vezetés és a vezetés alatt álló csapatok hősi magatartásának elismeréséül a Vaskereszt lovagkeresztjéhez a főtgyfalombot adományozta.

A továbbiakban a véderő főparancsnoksága még a következőket közli:

Az angol-amerikai csapatok a francia gyarmati terület ellen elkövetett rajtaütése után a német és olasz csapatok benyomultak az eddig meg nem szállt francia területekre, hogy azokat a francia véderővel együtt az angol-amerikai további rajtaütésekkel szemben megvédelmezzék.

A német és olasz csapatok megszállták Toulont

Miután a francia csapat- és hadihajóparancsnokok becsület-szóval kötelezték magukat, hogy

kötelekeikkel beleilleszkednek az általános védelem keretében a Führer akaratának megfele-

dezni a belső szükségletet. Mindaddig azonban, amíg a háborús gazdálkodás kényszere fennáll, szükséges, hogy a kisbirtokot

intézményesen bevonjuk a köz számára szükséges kenyérellátásba. Ez pedig elsőrendű szövetkezeti feladat. Az a szervezet termelést,

amelyet nagyüzemek tömörítés révén megvalósíthatnak, megvalósíthatjuk a kisbirtokon is a szövetkezetek segítségével.

A Führer drámai hangú levele Petainhoz a francia hadsereg lefegyverzéséről

Berlin, november 27. A Führer levelet intézett Petain tábornagynak, amelynek lényegét a következők tartalmazzák:

Tábornok Ur! Amikor 1942 november 11-én egyetértésben Olaszországgal kénytelen voltam Franciaország déli partját megszállani, történt ez abban a reményben, hogy az emberek Németország, Olaszország, hanem éppen úgy Franciaország érdeke is. Visszafelé, megállapítottam, hogy 1939 szeptemberében nem Németország volt az, aki hadat üzent Franciaországnak, vagy Angliának, hanem ellenkezőleg. A kormányzatlan átvétel óta bármilyen viszonyt igyekeztem teremteni Németország és Franciaország között. Az angolok szándékát azonban az új birodalom minden engesztelő lépését német gyengeség jelének tüntették fel. A háborús viszonyok különösen a zsidóság részéről hallatlan méreteket ö-

ltek. Még a lengyel hadjárat után is megismétlem békeajánlatomat, de a háború pénzügyi hasznélvességi alulbábítási felhívásaimat.

Ilyen körülmények között a német birodalomra és Olaszországra, annak dacára, hogy a harcok, annak dacára, hogy a történelemben páratlanul álló győzelmet arattunk, semmit se tevésem, ami a francia becsületet sérthette volna, csupán azt követeltem, hogy a francia bizottságokot kapok ahhoz, hogy a harc újrafelvételére lehetetlen. Ekkor úgy angol, mint amerikai oldalról az érdekelteket, bajtörténeteket, hogy Németország meg akarja szerezni a francia hadsereget és más hasonló hazugságokat. A német birodalomnak a világtörténelemben páratlan eljárása azután az volt, hogy az 1 millió 960 ezer hadifogolyból, több mint 700 ezeret szabadon bocsátott.

Hogyan akadt meg a német-francia együttműködés folyamata

Hogy ez a folyamat megkezdődött, az csak azért történt, mert egyes elemeknek ismét sikerült az igazi együttműködésnek gátakat vetni.

Tábornok Ur! Ekkor az Ön kívánságára Montoireban megbeszélést folytattunk. Meggyőződés, hogy azok az általános tisztulások alapú szolgálatok voltak, de az érdekelteknek Franciaországban sikerült ezt az együttműködést megheknyelni. Világos előttem, hogy a francia nép millióiban a bekezdési vágy és a semmi közük nincs az együttműködésnek.

Az amerikai és angol csapatok Északnyugati és Észak-Atlantiban való partraszállása felhívta a fegyverszüneti meg-

állapodást és Németországot arra kényszerítette, hogy szövetségeseivel együtt haladéktalanul megtegye a szükséges biztosító intézkedéseket. Az angolok megállapították, hogy a francia elemeknek a határozott kívánságára történt, amelyek annak idején Franciaországot háborúba hajszolták és amelyek Franciaországnál még ma sem tüntek el, a nyilvánosság és mindenekelőtt a katonai élet fórumáról. Az a körülmény, hogy francia tábornokok és tábornokok a német hatóságoknak adott becsületszavukat megszegtek, sajnálatos tény. Belátható, hogy ezekkel az elemekkel kötött megállapodások céltalanok.

Az áruló parancs

Megkérem azokat a parancsokat, amelyek a november 11-i bevonulás után, amikor Ön népélyes bizonyítékokat adott, kibocsátottak. — Hangoztatják, hogy a francia tengerészet Toulonban szembehelyezkedik minden ellenséges támadással. És november 12-én már parancs ment, hogy az angol és amerikai csapatok esetleges partraszállása esetén semmi körülmények között sem szabad kilépni.

Ezek után, Tábornok Ur, a következőket hozom tudomására:

1. Tudom, hogy Ön szemérmesen nem részes ezekben az üzenetekben.
2. Nekem egy nép érdekelt kell képviselni, amelyre a háború rákényszerítették és amely kénytelen harcolni.

3. Kénytelen vagyok ezt a háborút folytatni, nemcsak három millióval, hanem azokkal a milliókkal a nevében is, amelyek megszabadultak egy kénytelen kapitalista kizsákmányolás nyomása alól és nem hajlandók örök időkre, nemcsak egy nemzetközi kizsákmányolásnak, hanem saját népük kizsákmányolásának áldozataivá lenni.

4. A német nép nem gyűlöli a francia népet, de én, mint a fő vezetője és képviselője, el vagyok tökélye, hogy nem tüntem azon elemeknek az üzenetét, amelyek ezt a borzalmas háborút előidézték és amelyek most ügylőznek, előkészítnek látják az időt, hogy Európa déli részében egy, a kontinensen kívül álló hatalom részére a befűrés céljából részt nyessanak.

Hitler parancsa Toulon megszállására és a lefegyverzésre

5. A francia tisztek, tábornokok és tengerészek hebizonyított szándéka után parancsot adtam Toulon megszállására, akadályozok meg a hajókat kifutásukban és az ellenállást, ha szükség van rá, erő-

szakkal is törjek le. Ez nem a becsületes francia tisztek, vagy katonák ellen indított harc, hanem harc azok ellen, akiknek még máig sem volt elég a vér és az új lehetőségeket keresnek ennek a katasztrófának a kiszélesítésére. Parancsot adtam szereljenek le a francia véderő mindazon egységeit, amelyeket a francia kormány parancsával ellenében felhívítottak Németország ellen.

6. Ismétlem, hogy ezek az intézkedések nem irányulnak Franciaország ellen, vagy a francia katonák ellen, ezeket az Ön tábornokainak és tábornagynak magatartása kényszerítette meg.

Apollo filmszínház

MA BEMUTATÓ!
Főszereplők: TOLNAY ZSAR!
BULLA ELMA és PÁGER ANTAL

Férfi hűség

Egy szenzációs magyar feltaláló mérnök életének különös tragédiája két asszony sorsának tükrében.

Vasárnap az előadások d. e. 11—1-ig, d. u. 3, 5 és 7 órákor

sem lehet elképzelni fegyvelem és engedelmesség nélkül és csak hasznára lesz Franciaországnak egy újjászervezett, engedelmességgel szolgáló haditengerészet, hadsereg és léghaderő.

Biztosítom Önt, hogy Francia országot segíteni fogom az angolok által elrabolt garmatainak visszaszerzésében, segíteni fogom minden eszközzel, amely a birodalom rendelkezésére áll. Sem Németország, sem Olaszország nem akarta a francia gyarmatbirodalmat megsemmisíteni. Hitler Adolf.

DE GAULLE AMERIKÁBA REPÜLT

Liszaon, november 27. (Stefani) Londoni jelentés szerint De Gaulle tábornok repülőgépen állítólag az Egyesült Államokba utazott, hogy tanácskozzék Roosevelttel. Hír szerint De Gaulle a Darlanról való felfogásáról igyekezik meggyőzni Rooseveltet. (MTI)

LESZERELIK A FRANCIA HADSEREGET

Vichy, november 27. (OFI) A tájékoztatásiügyi minisztérium közli: A francia hadsereg leszerelése, amelyet Hitler kancellár levélben jelentett be a tábornagynak, Franciaország államfőjének és amely péntekre virradó éjjel kezdődött meg zavartalanul foly tovább. A kormány felhívja a lakosságot, őrizze meg a legnagyobb mértékben nyugalomát. (MTI)

GYENGÜL A SZOVJET OFFENZÍVÁJA

Róma, november 27. (MTI) A Giornale d'Italia berlini tudósítójának jelentése szerint német katonai körök úgy látják, hogy a szovjet hadvezetés három offenzívája bizonyos gyengülést mutat. Tekintettel azonban arra, hogy az ellenség még minden bizonnyal jelentős tömegeket fog harcba vetni és ezeknek a tömegeknek a bevetése bármely pillanatra várható, az offenzíva végleges kimerüléséről még korai volna beszélni.

Az azonban már ma is teljes bizonyossággal megállapítható, hogy az ellenség offenzíváját nehézségek és az összhang hiánya jellemzi, ami megakadályozza, hogy a szovjet hadvezetés meg tudja használni kezdeti sikereit. (MTI)

Javult Rásó János ny. gazdasági gondnok állapota

Tegnap számunkban megírtuk, hogy Rásó János ny. egyházi gazdasági gondnok csütörtökön este hirtelen megbetegedett. Tizenegy óra tájban rosszul lett és eszméletét veszítette. Kiszállították a belgyógyászati klinikára, ahol megállapították, hogy agyvérzés érte.

Pénteken este érdeklődtünk Rásó János ny. egyházi gazdasági gondnok állapota felől. Azt az értesítést kaptuk, hogy Rásó János pénteken már jobban volt és minden remény meg van arra, hogy állapotában további javulás következik.

Egy nap alatt több, mint 200 páncélost veszített a szovjet

Berlin, november 27. (Interf.) A keleti harcok helyzetéről közlik: Mialatt csütörtökön Sztalingrádtól délre és északnyugatra a hadműveletek több erős és eredményes német ellentámadás jegyében állottak, a középső szakaszon a bolsevisták a Toropez nagy arcvonal-nyarát — és nap tovább folytatták elkeseredett támadásaikat. Eredményes eredményt azonban sehol sem tudtak elérni. Egy bolsevista páncélos hadosztály, amely csütörtökön Toropeztől nyugatra körülbelül 100 harckocsival betört a német főarcvonalba, éjszaka teljesen felmorzsolódott. A bolsevisták csütörtökön több mint kétszáz páncélost veszítettek.

Csütörtökön és a megelőző napokon is csak igen gyenge szovjet légi erők vettek részt a hadműveletekben. A bevetett szovjet repülőgépek közül csütörtökön 12 repülőgépet lőtünk le, a többi pedig elzavartuk. Az eddigi harcokban a támadó bolsevista hadosztályok rendkívüli vesz-

teségeket szenvedtek, nem is beszélve a foglyok és a szökevények még mindig emelkedő számáról, akik csütörtökön az arcvonal egyes helyein zárt alakulatokban adták meg magukat.

Sztalingrádtól északnyugatra a bolsevista vonalak rövid, de heves bombázása után két erősen kiéptett támaszpont felé nyomultunk előre, amelyet a heves tüzéségi harc után elfoglaltunk és így megteremtünk az összeköttetést a német csapatok által már szerdán elért vonallal. Sok foglyon kívül sok tehergépkocsit és gépfegyvert zsákmányoltunk.

Kalmük-stéppén, Sztalingrádtól délkeletre a német és szövetséges gépesített kötelek lerohant egy szovjet lovashadosztályt, amely sok halotton kívül több, mint ötszáz löszerelellátott löveget, majdnem az egész állományt és sok hadifoglyot veszített. Ezen a vidéken előrenyomulás széles arcvonalon tovább folyik. (MTI)

A babonás ember ellopta a kéményseprő kotrókefejét

Babonás emberek azt tartják, hogy a kéményseprő kotrókefejéből lopott serse szerencsét hoz. Tudják ezt a kéményseprők is ezért fokozott gondot fordítanak arra, hogy illetéktelen, babonás emberek ne jussanak munkaeszközökhez. Még így is gyakran megtörténik, hogy mire egy-egy kéményseprő végez a kéménykotrással, az udvaron, vagy az utcán hagyott kotrókefejének serdejét megtépázzák.

Ma reggel aztán valamelyik

debreceni babonás ember nem elégedett meg egy kis serdecsmóval, hanem magával vitte a kéményseprő egész kefejét. Magi Sándor kéményseprősgéd tett feljelentést a debreceni rendőrségen ismeretlen tettes ellen, ki a Csapó-utca 59. számú házból a házmeister lakás előtt hagyott kotrókefejét ellopta.

A feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást a babonás tolvaj ellen.

Dr. Hankiss János egyetemi tanár nagyértékű előadása a Német Tudományos Intézetben

Nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében tartotta tegnap előadását dr. Hankiss János professzor a Német Tudományos Intézet „Uj Európa” című előadássorozatában. Az előadás előtt dr. Heybey Wolfgang a Német Tudományos Intézet vezetője köszöntötte dr. Hankiss János egyetemi tanárt és utalt arra a fontos kultúrpolitikai tevékenységre, amelyet a debreceni egyetem kiváló professzora már évtizedek óta folytat a magyar határokon túli tudományos közéletben. Rövid tevékenység mellett. Rövid ismertetőt adott az „Uj Európa” előadássorozat eddigi darabjairól és bejelentette, hogy a legközelebbi előadásokat dr. Pukánszky Béla egyetemi tanár fogja tartani december hónap folyamán. Ezután felkérte dr. Hankiss János professzort előadásának megtartására.

Hankiss János előadásában abból indult ki, hogy az új birodalom-elméleti kutatások megkönyvített kapcsolatok értékelését, mert egyrészt másképp értelmezik az „Uj Európa” fogalmát, mint eddig szokás; másrészt felfigyeltek, hogy egy nemzet birodalom értéke nem függ a nemzetiség számától vagy országuk területétől. Ezután rámutatott a német-magyar kulturális kapcsolatok állandóságára s ebből az állandó folyamathól kiemelte Schiller és Goethe jelentőségét. Goethe az egyéniség nyílt kifejezésé-ében ragadta meg legjobban az individualista és szabadságszerető magyart; a eszelekvő nemzetnek szükség volt erre az erkölcsi szabadságra Schiller a magyar szabadságról közszerűen keresztil a katonas — lo-

vágias és fegyelmezett — magatartás, s az eszményért való ártatlanság típusát erősítette a magyar gondolkodásban; emellett a magyar államizmus támogatója is volt. Az előadó végül a szentimentalizmus, a nemzeti irany Shakespeare-költés, a balladákötés s más jelenségek összehasonlítása után arra a következtetésre jutott, hogy az olyan erős nemzetgyéniség, mint a magyar, azt keresi a külföld irántban is, aminek csirája már megvan benne, amire vágyik.

A mindvégig igen érdekes előadás ért a hallgatóság és a Német Tudományos Intézet nevében dr. Heybey Wolfgang mondott köszönetet az előadónak, akit a közönség az előadás befejeztével melegen ünnepelt.

TIZENÖTÉVI FEGYHÁZASÍTÉLTERK AZ IR KÖZTÁRSASÁG VEZÉRKARI FŐNÖKÉT

Amszterdam, november 27. (Német TI) Mint a brit hírszolgálat jelenti, Hugh McAteert, az ír köztársasági hadsereg vezérkari főnökét 15 évi fegyházra és törzskarának öt tisztjét házaárulag miatt 12—12 évi fegyházra ítélték. (MTI)

A VICHY MINISZTERTANÁCS DARLAN ÉS GIRAUD-T MEGFOSZTOTTÁ FRANCIA ÁLLAMPOLGÁRSÁGÁTÓL

Vichy, november 27. (OFI) Lovak kormányelnök, onióta Petain tábornagytól széleskörű meghatalmazást megkapta, elsősorban pénteken tartott minisztertanácsot. Lovai felhívta a minisztertanácsban Schiller kancellárak Petain tábornagyhaz intézett levélét, valamint azt a levelet, amelyet 5 maga kapott Ribbentrop birodalmi külügyminiszteről. Ismertette azonkívül a november 22-én Hitler kancellárhoz intézett levélét. A minisztertanács első intézkedéseképpen elhatározta, hogy Darlan tengernagyot és Giraud tábornokot megfosztja a francia állam-

Vígyszínház

Ma 5 és 7 órákor kizárólag 16 éven felülieknek a legizgalmasabb kalendárfilm:

Babylon

Fősz.: Gerd Hagnau, Arnold Stühmann.

Meteor mozi műsora
Szombaton 5 és 7 órákor utoljára!

A régi keringő

Szörényi Éva, Zsille Margit, Páger Antal, Szilassy László.
Holnap délelőtt 11 órákor is izgalmas repülő film!

1942 NO
Kiss J
és dr.
váltak

A csütör
három nap
kezelést p
rakozóda
tel. Az első
nassokban
sek után p
kerültek m
ügynevezet
aolások.

A napi i
tanterületi
kalkuláció
s nyitotta
a széles l
adásában
món előfo
sokat, am
azt a celt
kolák, neve
továbbadn
Ezt a tu
előadásból
akarták, p
lem folvann
— Külör
lások érv
egymással
de az elve
hogy több
ni azoknak
járnak Me
lőzéken is
kultúrát a
tanuló iska
tára érült
mét kutató
már a neve
dette, ker
módszerek
módszert.
azonban
hogy beve
lányeneres
ma. Herbe
a nevelő
szellemi e
lést és et
főbb ala
lyegezték
melyet a
emberiség
tízszáz v
nádórt n
esziendv
teit.

— A j
ségevel a
ni alkalon
tanulmány
kat emel
ma is áll,
tanulókat
kaján épü
— A m
srór 1820
gumi ton
mea, biz
tanulmány
telezte.
anyag m
ában ter
tette ezt
1863-ban
németek
ses, kitün
ségét és
ben az a
iskolákat
vább vitt
tömeg m
néven az
iskola kif
Az éle
meg kell
berekkel
gyar eml
az első.
ezelőtt
mea, hog
csol-tot
között. C
volt Náp
dolainak
pátra s
melyik is
Ev, az h

Kiss József főigazgató, dr. Kun Sándor és dr. Bátor József gimnáziumi igazgatók voltak a tanügyi értekezlet pénteki előadói

A tanulóiskolától a munkaiskoláig

A csütörtökön reggel megnyitott három napos tanári és igazgatói értekezlet pénteki programja egyre fokozódó érdeklődés mellett zajlott le. Az első nap bevezető és általános jellegű előadások voltak, amelyek után pénteken már más oldalról kerültek megvilágításba az időszerű ügyvezetés modern nevelési elgondolásai.

A napi programot Kiss József tankerületi főigazgató „A munkaiskola” címen elmondott előadása nyitotta meg. A kiváló szakferfi, a széles látókörű pedagógus előadásában bemutatta az idők folyamán előfordult különféle iskolatípusokat, amelyek mindegyike ugyanazt a célt szolgálta, amit a mai iskolák, nevezetesen a tudást kívántak továbbadni.

Ezt a tudást azonban, amint az előadásból kitért, sokféleképpen oktatták, próbálták adni a történelem folyamán.

Különféle módszerek, elgondolások érvényesültek és harcoltak egymással. Elvi harcok voltak ezek, de az elvek mellett a cél az volt, hogy többet, jobbat és szebbet adni azoknak, akik a tudományra szomjaznak. Még a tizenharmadik század közepén is az volt a cél, hogy a kultúrát adja át a tanítás. Ez volt a tanuló iskola, az emlékezet csiszolójára épült, az elsajátítás lehetőségét kutatta, míg a felvilágosultság már a nevelés mindenhatóságát hirdette, keresték, kutatták a különféle módszereken keresztül a legfőbb módszert, de nem találtak, annyit azonban mi magyarok elértünk, hogy bevezették az anyanyelvet és lényegesen megnövekedett az iskolák száma. Herbert már új módszert hozott a nevelő iskola módszerét, mely szellemi és testi munkát, megfigyelést és alkotó kedvet hirdetett legfőbb alapokul, minden tanulóval igyekeztek azt az utat megtalálni, melyet a történelem folyamán az emberiség megtejt, ez is széttagolt, változatos volt, sokan és sokat tanították a módszereit, mert kétszáz évtizeddel ezelőtt is terjedt jelenléte.

A jó nevelés a tanár egyéniségével áll, vagy bukik, le kell vonni az alkalmasság minden esetben a tanultságot, a nevelői vonatkozások emeljük ki így a nevelő iskola ma is áll, önálló munkára szoktatja a tanulókat és a tanulás egyéni munkáján épül fel a módszer.

A munkaiskola gondolatát először 1820-ban egy debreceni kollégiumi tanár vetette fel és alapította meg, bizonyos Kerekes Ferenc, aki tanítványait műhely munkára is kötelezte. papír, fémgyártás, anyag munka, s mivel erre az iskolában tere nem volt, lakásán végeztette ezt a munkát a tanulókkal. — 1863-ban a párizsi világiállításon a németek látták a francia ipar izéssé, kitűnő, kézműkára való szépségét és akkor született meg Götzében az a gondolat, hogy műhely iskolákat teremjen. Kerschsteiner tovább vitte ezt a gondolatot, mert a tömeg munka állampolgári iskola néven adott újabb lökést a munkaiskola kifejlődésének.

Az élet alapja a munka, tehát meg kell szeretetni a munkát az emberekkel. Ezen a téren is egy magyar ember, Láng Mihály tanár volt az első. Körülbelül harmincöt évvel ezelőtt a munkaiskola úgy valósult meg, hogy meg kellett teremteni a kapcsolatot a szellemi és testi munka között. Olyan nagy irodalma, vitája volt Németországban ennek a gondolatnak, hogy még a városok is pártba szakadtak, melyik üdvösebb, melyik jobb a megoldások között. Ezzel az, hogy nincs jellemképzés cse-

lőkévre való alkalom nélkül és ezért a munkaiskolához hozzá kell nevelni a tanulókat.

1925-ben végképpen megalakult a munkaiskola, ma nálunk is több helyen nagyon szép eredménnyel működik, de úgy kellene, hogy minden téren egyre erősebb kivirágzása lenne ennek a korszerű elgondolásnak. Csaknem minden tárgy tanításánál meg lehet valósítani a munkaiskola elvét már azért is, mert ami népünk ügyes, okos, rászorul arra, hogy erre az ügyességre ráneveljék, megtanítsák, ezért kell a munkaiskola gondolatát megvalósítani még fáradság árán is a magyar szöveg jó volt.

Kiss József főigazgató nagy érdeklődéssel kísért előadása után dr. Kun Sándor főgimnáziumi igazgató „A honvédelmi ismeretek, mint új tantervi tárgy” címen értekezett a nagyjelentőségű kérdésről. A közép, középfokú és szakiskolákban, valamint a népiskolákban is a tanév elejétől általánosított jelleggel bevezették a honvédelmi ismeretek tantervi tárgyszerű tanítását, amelynek az a célja, hogy a jövő katoná generációját már az iskolában előkészítsék a nagy nemzeti célokra, ezzel mintegy előkészítést adnak, bár jórészt csak elméletileg a későbbi levante és katonai foglalkozáshoz.

Az előadó ismertette azokat a törvényeket és rendelkezéseket, melyek helyet szorítottak ennek az új tantárgynak a többi tárgyak között. Minden tárgyról külön szöveget és megvilágította a sok, sok módot, alkalmat, hogy mit lehet és mit kell tenni ennek a kedves tárgynak az érdekében minden jó magyar tanárnak. Feleletet adott a kételyekre, kik tanítsák, milyen szakos tanárok, melyik évfolyamban tudják még szakszerűbben ellátni a tanítást, mert a földrajz, történelem tanárokon kívül a magyar tanár, fizika, vagy tanár is kell, hogy érdekeltnek érezze magát ezeknek a tárgyaknak tanításánál.

Dr. Bátor József igazgató a Leventeügy mai helyzete címen tartott előadást. Bátor igazgató egyik legjellegesebb felkarolója volt a levente ügynek a debreceni kerületben és elsőnek állott oda az igazgatók között, hogy maga vezesse iskolájában a leventeoktatást, így szakember és a szakkérdések sorát egyszerű világos előadásában tette közzé.

Mindenek előtt ismertette előadásában a középiskolák jelenlegi helyzetét, az iskola parancsnok vezetői felelősségét, adminisztrációt és kiképzést, nevelést és oktatást, kiképzést és mozgalmi ügyét a levente életnek. Minden kérdésre, minden tere kitért s nem hagyta ki, mint jó cserkész, azt a módot és lehetőséget sem, melyet a cserkészet ad éppen a leventeszolgálat terén. Szólt az ifjúságról kiképzésről és minden szavából nem a kritika, de a szeretet és megértés hangzott, nem bírálat, de ismertetés volt, nem véleménymondás, de a szakember hozzájárulása a kérdéshez azért, hogy ebből a hozzászólásból jó szót értenek azok is, akik hallgatják.

Az értékes előadások után élénk és magas színvonalú vita indult, mely délután egy óráig tartott. Igen sokan szólottak hozzá a kérdésekhez, a felvetett gondolatokhoz. A meabeszélést Kiss József tankerületi főigazgató zárta be, megköszönve az előadókhoz és hozzászólókhoz a felkes munkát.

Délután a református gimnáziumban volt bemutató tanítás a honvédelmi ismeretekből, míg Zilahy Zoltán igazgató a református polgári

iskolában tartott igen sikeres bemutató tanítást a munkaiskola című előadásához igazodván mintegy választ adni, hogy folyik a munkaiskola egy egy órája.

Az igazgatói tanfolyam mai munkarendje

Ma reggel félnyolcra a Kereskedő Társulat dísztermében Csapó István tanügyi titkár: az évkönyvek szerkesztése és a felülvizsgálat tanulságai címen tart előadást és ügyviteli utasításokat ad.

Dr. Sőregi János, a Déri Múzeum igazgatójának előadása következik ezután, melynek címe: Debrecen a magyar művelődésben.

Dr. Szondy György tanügyi főtanácsos, középiskolai szakelőadó tartja meg a befejező előadást: A mai idők tanára és igazgatója címen.

Miskolczi Hugó kilépett a MÉP-ből

A képviselőház folyosóján pénteken a korai délutáni órákban az a hír terjedt el, hogy Miskolczi Hugó országgyűlési képviselő, a Magyar Élet Pártjának egyik igen régi képviselőtagja levelet intézett Lukács Bélához, a párt országos elnökéhez. Többben tudni vélték, hogy Miskolczi Hugó ebben a levélben bejelenti a pártból való kilépését. Egyes elterjedt híresztelésekkel kapcsolatban Miskolczi Hugó kijelentette, hogy az őt ért támadásokról a bíróság előtt fog beszámolni. Minthogy nem akarom azt, — mondotta —, hogy a vádak bírói tisztázásáig pártomat személyesen keresztül esetleg szintén alaptalan támadások érhessek, a Magyar Élet Pártjából a mai napon kiléptem.

A falusi kislakás építés elősegítése

Budapest, november 27. MTI jelenti: A pénzügyminiszter rendelkezett arról, hogy a falusi kislakásépítés elősegítése, az építő hitelek bővítéséről és a behajtásáról szóló törvény végrehajtásához szükséges adó és illetékügyi szabályok kiegészítéséről.

Kamarai közlemények

Az Olaszországból behozott fonalak, nyersarunk és készarunk árait illető és általános eladást feltételeit az Olaszország és Magyarország között létrejött textilipari megállapodások szabályozzák. Az importőrök behozatall engedélyhez csak abban az esetben juthatnak, ha a megállapodásban rögzített árak és feltételek mellett vásárolnak Olaszországban. Minden importőrnek érdeke tehát, hogy csak ezeken, vagy ezeknél alacsonyabb áron létesítsen az olasz cégekkel kötések, mert egyébként behozatall engedélyhez nem juthat. Az árak ellenőrzését a kereskedelmi minisztérium az ATEKSZ. Általános Textilbehozatall Irodát (Budapest, V. Mérély-u. 2.) bízta meg és így minden költveji láttaozás céljából az ATEKSZ-nél kell bemutatni, amely azt látványos után továbbítja a kereskedelmi minisztériumba. A behozatall engedélyeket természetesen továbbra is a kereskedelemügyi miniszter adja ki.

Az olasz-magyar textilipari megállapodások másolata a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál betekinthető, ahol az érdeklődők pontos felvilágosítást nyerhetnek arról, vonatkozólag, hogy milyen áron vehetnek olasz árut és hogy milyen fizetési és általános eladási feltételek mellett kaphatják meg a behozatall engedélyeket.

A Magyar Országos Agarász Egyesület nagysikerű futtatása a Hortobágyon

A Magyar Országos Agarász Egyesület az idén a Hortobágyon nagy próbafutamot rendezett s ebből az alkalomból hatalmas előkelő közönség gyűlt össze az izgalmas versenyekre. Csütörtökön délután érkeztek az agarászfutam iránt érdeklődő illusztris előkelőségek a hortobágyi Csárdába és pedig a megnagyobbodott ország minden részéből, így Erdélyből és a Bácskából is. Sportszempontból figyelemreméltó érdekessége a pénteken reggel megkezdődött versenynek az a kellemes meglepetés, hogy nyúl rég nem látott bőségben van a Hortobágyon. Pénteken a selejtező futamok zajlottak le s ezen négy futató agarát jutott a döntőbe: Szilassy Ida agar, Dadányi Sándor agar, Lebach I. és a kengyelű istálló agarai.

A futamokat megtekintették: Fáy István államtitkár és felesége, Szil-

assy László főispán és nővére, Szilassy Ida, dr. Kölcsey Sándor polgármester, Gencsy Károly és családja, Dadányi Sándor és neje, Patay József és neje, Jurenák Sándor és neje, Szinnyi-Merse Félix és neje, Lebach-család, Kovács Odón, Patay Pál és neje, Szemcsányi József, Babory György és családja, Polgár Béla és neje, özv. Bárczayné, Szűke Barna, a honvéd tisztikarnak számos tagja és a környékbeli földbirtokosok köréből számosan.

Ma, szombaton futtatják le a döntőt. Az agarászat szép sportja iránt érdeklődő illusztris társaságot kellemesen lepte meg a Hortobágyon, hogy az idén feltűnően sok a vadlIBA, úgyhogy a megjelentek köréből sokan kedvet kaptak a vadlIBA vadászatra és igen szép eredményeket értek el.

A pénzügyminiszter a takarékoságról

Budapest, november 27. A kormány előre kidolgozott terv szerinti takarékosági napokat rendez, melyeknek céljuk, hogy a takarékoságot a legszigorúbban alkalmazzák. A takarékos-

sági napokat a pénzügyminiszter rádiófelhívása vezeti be. A pénzügyminiszter vasárnap délután 12.55 órakor beszél Budapest I. hullámbosszán.

Intézkedés a posta tulterheltsége miatt

Budapest, november 27. Magyar Távirati Iroda: A budapesti csomagközbeszítés állandó tulterheltsége miatt, illetve a nagyobb torlódás megelőzése végett a postahivatalok, december hónap első napjától a to-

vábbi intézkedésig Budapestre szóló csomagokat, hetenként a csütörtöki napon nem vesz fel. E rendelkezés alól kivétel képeznek a gyógyszer tartalmú és hivatalos csomagok.

Déli 1-3 közt és este 8 után nincs trafik

Újra szabályozzák a dohányboltok záróráját

A hivatalos lap pénteki száma közli a pénzügyminiszter nyolc nap múlva életbelépő rendelkezését, amely szabályozza a dohányárudák záróráját.

A kizárólagos dohányárudások köznapokon kötelesek áruadhelyiségeiket — a megállapított déli szünet betartásával — 8 órától 19 óráig nyitva tartani. Kivételül az áruadást 8 óra előtt is, de április 1-től szeptember 30-ig városokban 5, nagy és kisközségekben 4 óra előtt, október 1-től március 31-ig pedig városokban, valamint nagy- és kisközségekben egyaránt 6 óra előtt nem nyithatnak. Ugyoncsok tetszésük szerint 19 órán túl legfeljebb 1 órán át még árusíthatnak, de 20 órakor az ország egész területén és egész éven át be kell zárni az áruadást.

A kizárólagos dohányárudákat köznapokon 12 és 15 óra között zárva kell tartani. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a karácsony első napját megelőző tizenkét köznapra, a husvét első napját megelőző hétfőnek hétfőjére, keddjére, szerdájára, csütörtökjére és szombatjára, végül — Budapestet kivéve — az ország egész területén a helyben megtartott országos, havi vagy heti kirakodóvásárok napjára.

Vasárnapon és egyéb törvényes munkaszüneti napon, valamint a Gergely-naptár szerinti ünnepnapon a kizárólagos dohányárudások egész napon át zárva tarthatják áruadukat. Akik ezeken a napokon árusítani kívánnak, áruadjukat a 6 és 13 közötti időben megszakítás nélkül legfeljebb négy órán át tarthatják nyitva. Azok ellenben, akik 13 óra után kívánják az árusítást megkezdeni, vagy 13 óra óra előtt kívánják ugyan megkezdeni, de 13 óra után is árusítani kívánnak, áruadjukat megszakítás nélkül legfeljebb áram órán át tarthatják nyitva. Dohányárudát 20

óra után nyitva tartani munkaszüneti napon sem szabad. Nem terjed ki ez a korlátozás Budapestben Szent István napjára, a Szent István napját közvetlenül megelőző és követő vasárnapra és végül az ország egész területén a december 25-ét megelőző vasárnapra.

A pénzügyminiszter felhatalmazta a rendelkezésben a pénzügyigazgatóságokat, hogy a fürdő, üdülő- és kirándulóhelyeken, sporttelepeken, valamint olyan városokban és községekben, ahol a hétfő kirándulók révén vasárnapokon, munkaszüneti és egyéb ünnepnapokon tömeges forgalom fejlődött ki, továbbá olyan esetekben, amikor országos, havi vagy heti kirakodóvásárt tartanak ünnepnapokon, valamint egyéb ilyen különleges alkalmakkor, az érdeklőt kizárólagos dohányárudások megengedhessék, hogy áruadjukat a köznapokra vonatkozó általános rendelkezés szerint nyitva tarthatják.

A vasúli pályaudvarok és hajóállomások belső területén (előcsarnokban, váróteremekben, peronon) lévő dohányárudásokra a kötelező déli szünetre, valamint a köznap és vasárnap, munkaszüneti és ünnepnap zárva tartásra kiadott rendelkezések nem vonatkoznak.

A rendelet ezután szabályozza az üzleti alkalmazottak foglalkoztatását is.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

A feltékenység és szenvedélyes szerelem története

ALKALOM

Főszereplők: Karády, Somlay Szilassy, Csontos, Somogyi, Billesi, Pethes.

Előadások kezdete: a 7 órakor

Ma tartja előadását Bosnyák Zoltán az Egyesült Ker. Nemzeti Ligában

Előadásának címe: Magyarországi zsidó plutokrácia

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga Debreceni Osztályának, József kir. herceg-utca 16. sz. alatti székházában ma este 6 órai kezdettel tart előadást Bosnyák Zoltán, az országosan ismert író „Magyarországi zsidó plutokrácia” címmel.

Bosnyák Zoltán neve köztudott mindenütt, ahol a magyarság sorskérdéseinek tanulmányozásánál a nemzeti és népi sorsra aggódó magyarok a nemzettesten élősködő zsidóság megismeréséhez, szerepéhez és igazi arcához el akar jutni. Bosnyák Zoltán a zsidó kérdésnek azért vált országos híró, tekintélyűvé, mert tanulmányai és előadásai sohasem a szenvedély tüzében fogantak, hanem a tudományos és józan ész elmélyülő kritikai munkája nyomán állították és bizonyították cáfolhatatlan erővel, hogy a zsidóság uralma milyen tragikus katasztrófa fele sodorja a nemzetet. Bosnyák Zoltán sohasem dolgozott nagy szavak hangzatos mennydörgésével, nem fenyegetett, nem látott, de írásai, amelyek a

tiszta valóság aranyfedetében állanak, egy széleskörű tudós igazi felismerései közötték és közlik ma is mindazokkal, akik tudatában vannak annak, hogy hogy mit jelent a nemzetközileg megszervezett és alapjában véve mindig csak nemzetközi zsidóság a magyar nemzet és állam életében.

Bosnyák Zoltán mai előadása a magyarországi zsidókérdésnek egy önálló részletével: a magyarországi zsidó plutokráciával kíván foglalkozni. Előadása annál is inkább érdeklődésre tarthat számot, mert e fontos részletprobléma ma még feltáratlan a magyarországi zsidóság kortörténetében.

Az előadás teljesen ingyenes és hogy a probléma megvitatására mód és lehetőség kínálkozzék, a Liga elnöksége hozzájárult ahhoz, hogy az előadóhoz a hallgatóság soraiból kérdések legyenek intézhetők. Az előadó a témát érintő minden kérdésre készséggel válaszolni fog.

Az előadás pontosan 8 órakor kezdődik.

kérdzte, hogy nem vállalnék e egy statisztika szerepet. A győr ugyanis keresett statisztikát, de nem volt jelentkező. Jelenkeztem, már csak az érdekesség kedvéért is.

Befestettek és meleg volt...

— Ismerősöm bekísért a filmgyárba, jelentkeztem, felírtak, aztán bejelentek másnap reggel hét órára. Előzőleg közölték, hogy csak pár perces jelenetről lesz szó. A pár perces jó bőre számíva délelőtti és délutánra is megcsináltam a magam programját, gondolva, hogy tízre legkésőbb elszabadulok. Már nem szabadultam.

— Kezelésbe vetek amikor bejtem, rámentek egy rakás festéket, aztán belebujtattak valami középkori ruhába, amiben nagyon óvatosan kellett járni, egyrészt mert szoknya volt, másrészt, mert félttem, hogy elszakad. Aztán elkezdünk vámi én és még az a néhány vállalkozó szellem, aki ugyamibba a jelenetbe volt kiszemelve.

— Dél felé lemondtam a délelőtti programomról, estefelé a délutánról, éjfél felé már az alvásra akartam lemondani, amikor végre előszólítottak bennünket. Egy ideig pislogtam a világításban és az volt az érzésem, hogy a festék megolvadt rajtam, olyan melegem volt. A jelenet aztán valóban kész lett néhány perc alatt.

A népszerűség útja

— Meg kell valónom — mondotta végül Bordács úr —, hogy 50 pengőt kaptam érte. Ennyire ugyan nem számítottam, de az összeg olyan hatással volt azokra, akiknek elmondtam — említettem már az előbb — ha valaki filmszerepléséről érdeklődik, kénytelen vagyok azt hínni, hogy anyagi gondjai vannak.

— Sajnos nem győzöm eleget hangoztatni, hogy nem tudok senkit ajánlani, sem szóban, sem levélben, még akkor sem, ha megfizet a postaköltséget. Közlöm egyúttal a nyilvánosság előtt is. Filmszínész ambícióim nincsenek.

— Nem vakította el Batózar a tomboló siker — veti közbe egy rosszmájú megjegyzés.

— Dehogy — hajtászik egy másik. — Rossz néven veszi, hogy a lapok első szerepléséről nem írtak hátsókat.

Szerényen pótolom a munkáját. —(y)—

Ismét elítéltek két áruházai tolvaj asszonyt

Pár héttel ezelőtt a debreceni törvényszék súlyos büntőbírói ítéletre ítélte két hadházi asszonyt, akik a debreceni áruházakban vásárlás, illetve csak mastrálgatás közben különböző ruhaneműket loptak kendők és ruhájuk alá rejtve. Egyik üzletben azonban szemmel tartották viselkedésüket és így sikerült őket tetten érni.

Most másik két hadházi asszony özvegy Sinaí Lajosné és Sz. és Dánielné állottak hasonló módon elkövetett bűncselekmény miatt a törvényszék előtt. A vádlottak Steinberger Dezső rőtöstől egy vég ingnek való csikos vésonát loptak el, amin festékes részen megosztották. Később azonban éppen a lopott anyagból készült ingek lettek az asszonyok, ami miatt mindketten a vádlottak padjára kerültek. A törvényszék a kihallgatott tanúk és a bizonyítási eljárás adatai alapján megállapította bűnösségüket és úgy özvegy Sinaíné mint Szerecsné két-két hónap fegyházbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a vádlottak fellebbezésre álltak.

Emberi csontvázat találtak a debreceni villanygyár udvarán gyümölcsfaültetés közben

Néhány nappal ezelőtt gyümölcsfákat kezdtek ültetni a debreceni villanygyár udvarán. A munka rendes ütemben haladt egészen a tegnapi napig, amíg az egyik munkás különös leletre bukkant. Az egyik gyümölcsfának asott éppen gödröt, amikor a lapáttal kiemelt homokkal együtt csontok is a felszínre kerültek. A munkás nem tulajdonított semmiféle jelentőséget, hiszen több ízben megtörtént, hogy hasonló munkálatoknál alatti csontokat vett a lapát felszínre. Tovább ásott tehát, a csontok azonban mind sűrűbben kerültek napfényre. Végül pedig egy ép emberi koponyát ásott ki. Ekkor aztán abbahagyta a munkát s jelentést tett feletteseinek a leletről.

Nyomban értesítettek a debreceni rendőrséget, ahonnan Tóth Ferenc nyomozó szállott ki a helyszínre és jegyzőkönyvet vett fel a leletről. A gödör ásását abbahagyták s most az irányban folyik a nyomozás, vajjon nem büntény következtében került-e a villanygyár udvarára az emberi csontváz?

A legkézenfekvőbb azonban az, hogy a Nagydűd utcai temető a régebbi időkben egészen a villanygyár területéig húzódott. Később, a temető a részének bezárása, majd a villanygyár felépítése után még mindig maradt a területen fel nem fedezett sír. A gyümölcsfaültetés után most felszínre került egy ilyen eltejtett sír. A nyomozás továbbfolyik.

Tudnivalók

a kenyérgabona és árpa beszolgáltatásának újabb szabályozásáról

A közellátásügyi miniszter az ország kenyérszükségletének biztosítása céljából — a hiány pótlására — elrendelte a kenyér és a kenyérgabona f. adagok csökkentését, ezenkívül kötelezte a termelő gazdákat, hogy azokat a mennyiségeket is beszolgáltassák, amelyek csatlódi, vagy gazdasági viszonyaik megváltozása, a cséplési elszámolásnál ejtett hiba, mulasztás, elvonás, vagy bármely más ok következtében kenyérgabonából (szabóbi, rozsból, kétszeresből), a rendeltetés szerűen fel nem használt vetőmagból a háztartási és gazdasági szükséglet meghaladják.

Azok ellen, akik az előbbi bekezdésben megszabott beszolgáltatási kötelezettségüknek eleget tesznek, de az első természetben megszabott beszolgáltatási kötelezettségüket elmulasztották, büntetőeljárás indítani nem lehet.

A KENYÉRGABONA BESZOLGÁLTATÁSA

Az egyes községekre vonatkozólag a közellátási kormánybiztos állapítja meg a beszolgáltatásra kerülő kenyérgabona és árpa átvételének idejét. Az átvétel helyének megállapítása a községi előjárás feladata, amely raktárakat, iskolákat is kijelölhet átvételi hely céljára, ha a Hombár bizományosnak raktára nincs. Egy-egy község területén esetleg több átvételi helyet is kijelölhetnek.

A beszolgáltatandó kenyérgabona és árpa átvételéről a bejelentőnek igazolást ad a községi előjáróság.

ELSZÁMOLÓ-BIZOTTSÁGOK

A közellátási kormánybiztos a bejelentési kötelezettség teljesítésének és a bejelentett adatok valódiságának ellenőrzésére elszámolóbizottságokat létesít. A bizottság tagjait a közellátási kormánybiztos nevezi ki. Az elszámolóbizottság három tagból áll. A bizottságot úgy nevezik ki, hogy abban csak büntetlen előlélt, megbízható, mezőgazdasági szakmerekkel rendelkező állampolgár — egy tag lehetőleg a képviselőtestület tagjai közül — foglaljon helyet. A kinevezetnek a kinevezést el kell vállalnia. A bizottságba egy tagot az ellátatlanok (tehát honmilit és kenyérgyűjtő jogosult személy) közül neveznek ki. A bizottság vitás kérdésekben szavazati többséggel dönt. Az elszámoló-

bizottság azonban a bejelentett adatok valódiságát a helyszínen csak abban az esetben ellenőrizheti, ha legalább két tag jelen van.

Ha a bizottság megállapítja, hogy a bejelentésre kötelezett bejelentési kötelezettségének nem, vagy nem a valósnak megfelelően tett eleget, a községi előjárásnak erről haladéktalanul jelentést tesz. A bejelentés alapján a községi előjáróság a bejelentésre kötelezettet és a beszolgáltatandó kenyérgabona és árpamennyiséget nyilvántartásba veszi. Ha pedig a bejelentésre kötelezett a bejelentési nyilvántartásban már szerepel ugyan, de a bizottság bejelentése szerinti nagyobb mennyiségű kenyérgabona és árpa beszolgáltatására van kötelezve, mint amennyit bejelentése alapján a községi előjáróság a nyilvántartásba feljegyzett, a nyilvántartásban feljegyzett mennyiséget az elszámoló bizottság jelentésében foglalt mennyiségre kell felelni.

A bejelentésre kötelezett köteles a bizottságnak a kívánt felvilágosításokat megadni, lezárt helyiségeket, raktárakat felnyitni, könyveit felmutatni és lehetővé tenni, hogy a bizottság a bejelentéshelyességéről a helyszínen meggyőződhesse. Ha a bejelentésre kötelezett a bizottság munkáját meggátolja, az elszámoló bizottság feladatának teljesítése céljából korhatalmat közzétételül is igénybevehet.

Ne fázzon!

VEGYEN MELEG

Bundát Bekecset Öltönyt Nadrágot

Jó minőségben, első szabott áron

Grünfeld

uriszabóságából

Kistemplom mellett.

Rumdrágításért

eljárás indul egy szovát korcsmáros ellen

Mióta a hatósági elhatározások az ártat hatóságilag megállapították, attól az időtől kezdve a nyomozó hatóságoknak jelentős részét egyes helyeken túlméretezett munkát ad ezeknek az árknak az ellenőrzése, illetve a maximális árakat túllépő eljárásnak a lefolytatása. Egy-egy árdrágítás lépten nyomon követhető, vagy tudatlanul, de mindenütt előfordul. Eddig inkább csak a szorosra vett közlelmzési elhatározást, vagy közlelmzési anyagokat adták el drágábban, most azonban Hajdúszovátot érkeztet jelentéssel kitérnek, hogy egy eddig még elő nem fordult árdrágítás ügyben indítottak nyomozást, nevezetesen az egyik korcsmáros állítólag a rumot adta drágábban.

Alapján ugyanis arról értesült, hogy Szőlősi Lajos korcsmáros a 45 fokos rumot nem a hatóságilag megállapított 10 pengőért, hanem 12 pengőért mérte Szőke Imréné szovát asszony-nak. A nyomozás során kihallgatott korcsmáros azzal védekezett, hogy ha a Szőkének eladott félliter rumot csakugyan hat pengőért adta, akkor az csak tévedésből történhetett.

Ezzel szemben Szőkének azt állítja, hogy ő sokalta a rum árát, figyelembevétele a korcsmáros, aki azzal válaszolt, hogy felmenő a szeszital ára. Hasonló vallomást tett a csendőrség előtt két másik szovát lakos is. Ezek alapján most megindul a debreceni ügyészségen az első bűnvádi eljárás rumdrágítás címen.

A legújabb debreceni filmszínész

Debreceni egyetemi hallgató volt az „Isten rabja” egyik statisztája

Az „Isten rabja” előadásán voltak, amikor a hátunk mögött megállt valaki.

— Nézd, hogy hasonlít ez a pap Balázshoz!

A vásznon egy barát éppen kelyhet nyújtott át Jancsi fráternek.

Szűnőben tovább folyt a hasonlósági vita. — Tiszára Balázs — állapította meg mindkettő egyöntetűen és csodálkoztak a hasonlóságon.

Három nap múlva a világhon tálalkoztam újra a titokzatos Balázsbarral, ketten beszélgettünk, az egyik azt állította, hogy tényleg Balázs szerepelt az „Isten rabjai”-ban. Pár nap alatt végére jartunk a rejtélynek. Legegyszerűbb ilyenkor

felkeresni az illetékest. Mint kiderült, Balázs Bordács István jogszó, aki bizonyára azért kapta ezt a nevet, mert sohasem hívják Baláznak. Először a Tisza Internátusban akartuk felhívni.

— Bordács urat? — kérdezte, aki felvette a kagylót? — Filmszerzőtetés ügyében senkivel sem tárgyol.

Bordács jogszó úr aztán méltatlankodva megparagázta el személyesen az ügyet.

— Amióta elárultam bizalmasan, hogy statisztáram az „Isten rabjai”-ban, azóta nincs egy perc nyugtam. A legkülönbözőbb ajánlatokkal bosszomanak, sőt voltak olyanok is, akik a protekciót kértek, hogy ajánljam be őket valahova statisztáknak.

Bordács István mindezt barátságosan mondja, kicsit nehezen lehet belőle kivenni a statisztálás részleteit, különösen a honoráriumot ritkolja sokáig.

— Husvétkor fenn jartam Budapestra, egyik akadémián ismerősöm

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Gyászrovat

Öz. Trendl Ferencné

Hosszas, súlyos szenvedés után 82 éves korában meghalt... Trendl Ferencné szül. Göczy Rozália. Halála széles körben ismert szaladót borított... Temetése szombaton délután 2 órakor lesz a Köztemető II. od osztályú ravatalozójában...

Vértes Gabriella

Pár napi súlyos szenvedés után 21 éves korában meghalt... Vértes Gabriella. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető II. A. számú ravatalozójában...

Hári Mihályné szül. Debreceni Juszta 67 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 3 órakor lesz a Köztemető 2. od osztályú ravatalozójában...

Öz. Tóth Gáborné szül. H. Kun Sára 87 éves korában Hajdúbagason elhunyt. Temetése szombaton délelőtt 10 órakor lesz Sárádon, a családi háztól, a református egyház szertartásán...

Kovács Rózsika 22 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójában...

Öz. Kovács Perenné, Lúcia Iona 41 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójában...

Komsa Jánosné, Szilágyi Zsuzsanna nyug. esendő néje 49-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető harmadik osztályú ravatalozójában...

Török János 67 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután fél 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójában...

Kerékpártolvaj-banda nyomában van a debreceni rendőrség

Az utóbbi napokban igen sok kerékpárplopás ügyében tettek feljelentést a károsultak. A jelek arra vallanak, hogy szervezett kerékpártolvaj-banda garzálkodik Debrecenben. A banda tagjai gondosan előkészítik a tolvajlásokat és gondoskodnak a kerékpárok értékesítéséről...

A mai napon egyébként ismét tettek feljelentést kerékpárplopásokról a debreceni rendőrségen. Bökönyi István napismás, Vendég-utca 26. szám alatti lakos panaszában elmondta, hogy kerékpárját a József királyi herceg-utcai zsidó iskola folyosóján hagyta néhány pillanatra őrizetlenül...

A másik feljelentést Lada Eszter, Urrétje-utca 32. szám alatti lakos tette. Lada Eszter az Arany János-utca 1. a. számú házban a nyitott folyosón hagyta Nimród gyártmányú női kerékpárját, amelyet két lakattal is lezárt. Visszatérve kerékpárjának hiút helyét találta. Egyesek látták, amint egy toprongyos férfi egy női kerékpárt vitt a háttán. Minden valószínűség szerint Lada Eszter kerékpárja volt.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: O. Nagy Gábor raktári m. Barcaság-utca 46—Sipos Etel Kálmán-utca 25. Kozma Gábor gazdálkodó, Ujléta—Kovács Róza Haláp 184. Kiss József napszámós, Bellegel 391—Szilágyi Julianna Bellegel 280. Kokas Sándor gazdálkodó, Eötvös-utca 83—Kis Katalin Basi-utca 14. Kenéz Zoltán sütősegéd, Ispóty-utca 7—Szöllős Ilona Nagyszalonta-utca 12. Baranyi Kálmán gépész, Topolya—Simon Erzsébet Varga-utca 4. Radó Imre városi hordár, Csap-utca 15—Kiss Mária Csap-utca 15.

Házasságok: Németh Gábor kishírlő, Macs 11—Nagy Eszter Macs 33. Király László főhadnagy, Halasi utca 61—Vass Eva Simonffy-utca 2. Zolnai Imre színpadmester, Székelyhadostály-utca 18-b—Dobi Eszter Eötvös-utca 31. Bakos István színlés, Ferenc József-út 72—K. Nagy Csilla Pálma színésznő Simonffy-út 15. Debreceni János mérnök, Textiliparos, Kálmán-ter 6—Fischer Judit Nagyvárad. Dóka Lajos gazdasági cseléd, Macs 71-73—Bardi Róza Kisztegyőri, Simon János postai tiszt, Vezér-utca 3—Balogh Irén Szappanos-utca 15.

Születések: Kocsis István nepe nész, Zrínyi-utca 17. leány Ibolya, Veres Sándor kishírlő, Bánk 52, fű Sándor. Lada Mihály napszámós, Bellegel 47, leány Ilona, Varga József szobafestősegéd, Mikespercsi-út 7, fű László, Dobi Bálint kishírlő, Kádár-dűlő 42, leány Margit, Halász Károly MÁV asztalos, Timár-utca 34, leány Erzsébet, Klein Vilmos raktári munkás, Malvin-utca 22, fű Csaba, Nagy Lajos tanító, Hajdúszoboszló, fű Sándor, Pap József napszámós, Bellegel 282, fű László, Grósz László péksegéd, Mezőtúr fű András, Hajtájer József nyomdatulajdonos, Nagyvárad, leány Katalin, Széke Lajos gazdasági cseléd, Sárrétudvari, leány Erzsébet, Hatvani János börgyári munkás, Budai Eszaiás-utca 27, leány Erzsébet, Okró István fém csiszoló, Erdei-utca 12, fű Ferenc, Nagylaki László MÁV kovács, Pál egyházi Tamás-utca 24, leány Zsuzsanna, Szifros Zsigmond MÁV-fűtő, Palaton-utca 59, leány Livia, Jakab Árpád bádósgépező, Miklós-utca 22, leány Emma, Molnár Pál tiszteljes, Szentgyörgy-u. 8., leány Mária.

Halottak: öz. Győri Józsefné rk. 74 éves, K. Tóth-utca 3, Fejér Antal rk. 1 hónapos, Pesti-utca 4, Ács János rk. 2 hónapos, Pesti-utca 4, sz. Kocsis Józsefné ref., 40 éves, Tiszacsépe, Kerezi János rk., 53 éves, Nyírmihálydi, Öz. Kovács Perenné ref., 41 éves, Dóga, Huszár Miklós ev., 68 éves, Böszörményi-út 82, öz. Balogh Istvánné rk., 74 éves, Eötvös-utca 88, Okró Ferenc rk., 50 éves, Erdei-utca 12, Ujvárosi Mihály ref., 79 éves, Kishervest-út 40, Kovács Ferenc rk., 19 éves, Kispeszt, Vértes Gabriella rk., 21 éves, Budai Eszaiás-utca 34, Lajter Imre ref., 7 éves, Karcag, Szabó Lajos ref., 72 éves, Homok-utca 114, Zelenák Sándor ref., 17 éves, Nagycseré 118, sz. Jakab Róza ref., 22 hónapos, Kishervest-út székelylakás, Varga József ref., 72 éves, Csap-utca 59, sz. Keckeméti György ref., 68 éves, Kishervest-út 68, Bartha Antal ref., 82 éves, Tóth István rk., 10 éves, Kármán-utca 25, Kozma Gábor rk., 18 éves, Ujléta, Kovács Róza rk., 18 éves, Haláp, Kiss József rk., 18 éves, Bellegel, Szilágyi Julianna rk., 18 éves, Bellegel, Kokas Sándor rk., 18 éves, Eötvös-utca 83, Kis Katalin rk., 14 éves, Basi-utca 14, Kenéz Zoltán rk., 18 éves, Ispóty-utca 7, Szöllős Ilona rk., 12 éves, Nagyszalonta-utca 12, Baranyi Kálmán rk., 12 éves, Topolya, Simon Erzsébet rk., 12 éves, Varga-utca 4, Radó Imre rk., 12 éves, Csap-utca 15, Kiss Mária rk., 15 éves, Csap-utca 15, Házasságok: Németh Gábor rk., 11 éves, Macs, Nagy Eszter rk., 33 éves, Király László rk., főhadnagy, Halasi utca 61, Vass Eva rk., Simonffy-utca 2, Zolnai Imre rk., színpadmester, Székelyhadostály-utca 18-b, Dobi Eszter rk., Eötvös-utca 31, Bakos István rk., színlés, Ferenc József-út 72, K. Nagy Csilla rk., Pálma színésznő, Simonffy-út 15, Debreceni János rk., mérnök, Textiliparos, Kálmán-ter 6, Fischer Judit rk., Nagyvárad, Dóka Lajos rk., gazdasági cseléd, Macs 71-73, Bardi Róza rk., Kisztegyőri, Simon János rk., postai tiszt, Vezér-utca 3, Balogh Irén rk., Szappanos-utca 15, Születések: Kocsis István rk., nepe nész, Zrínyi-utca 17, leány Ibolya, Veres Sándor rk., kishírlő, Bánk 52, fű Sándor, Lada Mihály rk., napszámós, Bellegel 47, leány Ilona, Varga József rk., szobafestősegéd, Mikespercsi-út 7, fű László, Dobi Bálint rk., kishírlő, Kádár-dűlő 42, leány Margit, Halász Károly rk., MÁV asztalos, Timár-utca 34, leány Erzsébet, Klein Vilmos rk., raktári munkás, Malvin-utca 22, fű Csaba, Nagy Lajos rk., tanító, Hajdúszoboszló, fű Sándor, Pap József rk., napszámós, Bellegel 282, fű László, Grósz László rk., péksegéd, Mezőtúr fű András, Hajtájer József rk., nyomdatulajdonos, Nagyvárad, leány Katalin, Széke Lajos rk., gazdasági cseléd, Sárrétudvari, leány Erzsébet, Hatvani János rk., börgyári munkás, Budai Eszaiás-utca 27, leány Erzsébet, Okró István rk., fém csiszoló, Erdei-utca 12, fű Ferenc, Nagylaki László rk., MÁV kovács, Pál egyházi, Tamás-utca 24, leány Zsuzsanna, Szifros Zsigmond rk., MÁV-fűtő, Palaton-utca 59, leány Livia, Jakab Árpád rk., bádósgépező, Miklós-utca 22, leány Emma, Molnár Pál rk., tiszteljes, Szentgyörgy-u. 8., leány Mária, Halottak: öz. Győri Józsefné rk., 74 éves, K. Tóth-utca 3, Fejér Antal rk., 1 hónapos, Pesti-utca 4, Ács János rk., 2 hónapos, Pesti-utca 4, sz. Kocsis Józsefné ref., 40 éves, Tiszacsépe, Kerezi János rk., 53 éves, Nyírmihálydi, Öz. Kovács Perenné ref., 41 éves, Dóga, Huszár Miklós ev., 68 éves, Böszörményi-út 82, öz. Balogh Istvánné rk., 74 éves, Eötvös-utca 88, Okró Ferenc rk., 50 éves, Erdei-utca 12, Ujvárosi Mihály ref., 79 éves, Kishervest-út 40, Kovács Ferenc rk., 19 éves, Kispeszt, Vértes Gabriella rk., 21 éves, Budai Eszaiás-utca 34, Lajter Imre ref., 7 éves, Karcag, Szabó Lajos rk., 72 éves, Homok-utca 114, Zelenák Sándor rk., 17 éves, Nagycseré 118, sz. Jakab Róza ref., 22 hónapos, Kishervest-út székelylakás, Varga József rk., 72 éves, Csap-utca 59, sz. Keckeméti György ref., 68 éves, Kishervest-út 68, Bartha Antal ref., 82 éves, Tóth István rk., 10 éves, Kármán-utca 25, Kozma Gábor rk., 18 éves, Ujléta, Kovács Róza rk., 18 éves, Haláp, Kiss József rk., 18 éves, Bellegel, Szilágyi Julianna rk., 18 éves, Bellegel, Kokas Sándor rk., 18 éves, Eötvös-utca 83, Kis Katalin rk., 14 éves, Basi-utca 14, Kenéz Zoltán rk., 18 éves, Ispóty-utca 7, Szöllős Ilona rk., 12 éves, Nagyszalonta-utca 12, Baranyi Kálmán rk., 12 éves, Topolya, Simon Erzsébet rk., 12 éves, Varga-utca 4, Radó Imre rk., 12 éves, Csap-utca 15, Kiss Mária rk., 15 éves, Csap-utca 15

Több ösztizántás: nagyobb jövedelem és több termés

Ne mulasszuk el az őszi mélyszántás elvégzését, mert ezzel biztosíthatjuk tavaszi terményeink egészséges fejlődését és így több termést, ezzel pedig magunknak nagyobb jövedelmet tudunk biztosítani. Az őszi szántás különös fontossággal bír szárazságra hajló hazai viszonyaink között, mert az őszi szántás után kevesebb talajunkat kell végeznünk tavasszal, ami késői kitévaszodás esetén szintén nagy előny.

Az őszi mélyszántás időnőn való elvégzése nemcsak a gazda érdeke, hanem az országé is. Eppen ezért az állam a december 31-ig legalább 15 centiméter mélyen elvégzett őszi szántás minden kataszteri holdja után tíz pengő jutalomban részesíti azt a gazdát, aki legalább a nyolc ösztit vetett, mint tavaly. Azok a gazdák tehát, akik ezeknek a feltételeknek megfelelnek, a községi előjárásigólt kérjenek bejelentőlapot, azt töltsék ki és január 15-ig nyújtsák be az előjárásigólt. A gazdasági felügyelők ellenőrzik a bejelentéseket és amennyiben azok a valóságban megfelelnek, az illető gazdák meg a tavasszal megkapják a szántásuk után a holdankinti tíz pengőt. Szántásuk tehát minél többet most össze, mert a tavasz folyamán olyan időben kapja meg a jutalmakat, mikor a pénzre szüksége van, de ezenfelül azért is, mert a jól elvégzett őszi szántás után jobb termésre számíthat. Végül azt se felejtjük el, hogy háborúban vagyunk és a közérdekében hazafias kötelességét mindenkinek teljesíteni kell.

A színház legközelebbi újdonságát a „Nemes Rózsa” c. nagyszerű zenés vígjáték. A címszerepet Kollár Livia játssa, akinek olaszországi hátteréről az az az első főszerepe. Másik újdonság Barabás Pál: Gazdátlan asszony c. darabja, a női főszerepekben U. Kovács Teres és Moory Lucyval.

A Csapó-utcai egyházzész vezetősége ezúton tudatja az egyházzész tagjaival, hogy a sebesült honvédek részére máris tervezett szeretetvendégség várhatóan október 1-én megkezdésében elmarad.

Házibetegápolási tanfolyam. A Vöröskereszt Egylet vasárnap, november 29-én délelőtti 9 órakor a Központi Egyetemen tartja tízedik, az egyetemi hallgatóknak számára rendezett házbetegápolási tanfolyamának záróvizsgáját. Vendégeket szívesen látunk.

Ung vármegye területén a kocsmal és vendéglői zárórát október 1-től március 31-ig este 10 órában, április 1-től szeptember 30-ig este 11 órában kívánják megállapítani. Nemlétező fát adott el és előlegelet vett fel Szabó Sándor királyudvarosi lakos, Szabolcs vármegye több községében. A nyíregyházi törvénytörző jogerősen 1 évi börtönrre ítélt.

Tánciskola. Vaitay Margit tanc- és mozdulatművészeti iskolájában szakszerű mozdulatnevelés, tánc, akrobatika, stepp, 8 éves kortól hallás képzés. Kosuth-utca 11.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR

November 28, szombat délután: Parisi express. Fülléres helyárak. November 28, szombat este: Simonyi öbester. Bérletszűnet. November 29, vasárnap délután: Simonyi öbester. Rendes helyárak. November 29, vasárnap este: Simonyi öbester. Bérletszűnet. November 30, hétfő: Parisi express. Propaganda munkásműködés. December 1, kedd: Gazdátlan asszony. C-bérlet. December 2, szerda: Gazdátlan asszony. B-bérlet. December 3, csütörtök: Gazdátlan asszony. A-bérlet. December 4, péntek: Nemes róza. C-bérlet. December 5, szombat délután: Napsugárka. Fülléres gyermekelőadás. December 5, szombat este: Cigánybáró. Unnepi előadás. Orosz Júlia, Sárdy János, Rubányi Vilmos vendégfellépéssel. December 6-án, vasárnap délután: Nemes róza. Rendes helyárak.

Miklós-napi díszelőadás a Csokonai színházban

December 5-én nagyszabású díszelőadás lesz a Csokonai Színházban, Strauss közismert örök szerepű operettjét, a vígopera műfaját megújító „Cigánybáró” újítja fel Unger István parádés szereposztásban. A cím szerepet Sárdy János sok nagyszerű magyar film hőse, az Operaház tagja játssa, a női főszerepet Orosz Júlia, Sárdy vendégszereplése azért is érdekes, mert a kiváló énekes vidéken sohasem szokott vendégszerepleni. A megerősített zenekart Rubányi Vilmos az Operaház karnálgya vezényli.

A színház legközelebbi újdonságát a „Nemes Rózsa” c. nagyszerű zenés vígjáték. A címszerepet Kollár Livia játssa, akinek olaszországi hátteréről az az az első főszerepe. Másik újdonság Barabás Pál: Gazdátlan asszony c. darabja, a női főszerepekben U. Kovács Teres és Moory Lucyval.

MOZI

BABYLON. (Vígshíhá.) Gyönyörű svéd film. A svéd filmek, ha nem is népszerűk, de lassan már ismertek kezdnek lenni nálunk. Ennek a bemutatóját is nagyon fagyosan és értelemienül fogadta a közönség. A témája és kidolgozása egyaránt olyan, hogy ezt indokoltá teszi, kissé távoiesik a hétköznapi világszemlélettől, a szimbolikus történet inkább általában az emberrel, mint egy emberrel foglalkozik. Megszabadulhat a valaki önmagától — ebbe lehetne összerakni a tárgyat de az összerakítás céltalan, mert róvidebben, mint a film, nem lehet elmondani. Jobban sem. Vannak jelenetei, amik a filmszerzés magas iskoláját jelentik. Páratlan fantáziára való, gyakran szinte háborzongatóan sikerült jelenetei a svéd filmgyártásnak nagy fejlettségű arulják el. A franciák öröket tettek át, de a svéd filmben több a gondolat, mint a hangulat. Néha a löprengés is veheti olyan mélyre az embert, mint a szenvedély — ezt bizonyítja be a film. Közönségsiker nem jósolunk neki, ehhez túl jó.

Főszereplők: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre. Benyovszky Pál. Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh László.

SPORT

LABDARUGÁS

VASARNAP A MOVE SZABOLCS

A DVSC vezetőségének mégis sikerült ellenfelet szerezni vasárnapra. A MOVE Szaboles jóképességű csapatával állapodtak meg, úgyhogy háromhetes szünet után ismét láthat egy komolyabb mérkőzést a debreceni közönség. A csapat összeállítását a mérkőzés folyamán változni fog, lehetséges, hogy az alábbi csapat fog játszani: Kaposi — Csokai, B. Nagy — Tisza, Mester, Orosz — Szilárd, Zilahy, Szilágyi, Szücs, Sidlik. Szó lehet Berecz játékról is, valamint arról, hogy B. Nagy ismét a csapatban kapna helyet, ebben az esetben Serfőző lenne a hávéd. A fedeztsorban szívesen juthat Orosz helyén Szabó is.

A vasárnapi amatőrmezők közül legjelentősebb a DVSC II—MOVE Szaboles II rangadó lesz. A két NB II csapatnak tehát a tartalékcsoportjai is nagy küzdelmet fognak vívni, jelenleg azonban az előmérkőzés lesz a fontosabb. Jó küzdelem lesz a DEAC—DMTE mérkőzés is, a DMTE ugyan, az utóbbi két hét alatt nagyon visszaesett a formájában — vereséget szenvedett a Karcagi Leventéktől —, de azért

most feltámadhat és a DEAC-ot megszoríthatja.

JÁTEKVEZETŐKÜLDÉS

1942 november hó 29-re.

A felelősségi kerületben vasárnap lejátszásra kerülő mérkőzésekre a következő játékvezetőket küldték ki: NB III: Szatmárnemeli Sz. Török—Petrozsényi Gorondi, Sz. Vasútas—Beregszászi FTC Krenniczky. Királyháza: K. MÁV—Szatmári SE Kupás, Munkács: MLE—Nyíregyházi VSC Molnár F. Nagyszőlős: NSE—Csapi SE Sárosi, Aknaszlatin: ABTE—Józserencsét Kovács dr.

Amatőr I. osztály (Debreceni csoport): Debrecen: DVSC II—Nyíregyházi VSC II. Sorszegi (Sarkadi), DEAC—DMTE Semjén (Tasnádi), D. Húsoz—Bihari Turul Szabó K. (Hársányi), Nyíregyháza: M. Szaboles II—Karcagi Levente Bársági.

ATLETIKA

Ötvenhárom svéd futó futott az idén 4 percen belül 1500-as. Ez a szám óriási. Magyar futó öt ért el 4 percnél jobb időt ezen a távon, de ha azt számolnánk össze, hogy összesen hány magyar futott már 4 percen belül, az sem közelítené meg a svédék idei teljesítményét. Európa többi országában az idén bizonyára összesen nem volt feleannyi 4 percen belüli futó, mint a svédéknél egyedül. Így aztán nem

lehet esodálni, hogy az 1500-as világesírt fantasztikus eredménnyel a svéd Hagg tartja és az európai legjobb tíz ezerötszáz között 9 svéd van.

Közgazdaság

BUDAPESTI TERMÉNYTÖZSDE

Tavaszi búkkönyvből 150, cukorré pamagból 300 mázsa és néhány kisebb tétel lucerna- és mustármag volt a gabonátözsde magpiacának forgalma.

Kötések: Lucernamag 15 mázsa 385.— dunántúli. Mustármag 10 mázsa minta szerint 150.—

HIRDETMEŒY

Tiszántúli Gazdák Értékesítő és Beszerző szövetkezete debreceni bejövő közgyűlési határozattal kimondta felszámolását. Ezt a debreceni kir. Törvényszék Ct. 1391/45-46/942 sz. végzésével tudomásul vette, s a cégjegyzébe bejegyeztetni rendelte. A Kereskedelmi törvény 202. §-ának értelmében felhívjuk a társaság hitelezőit, hogy követeléseiket hat hónap alatt jogkövetkezmények terhe mellett érvényesítsék. Kelt Debrecen, 1942. november 28.

A felszámoló.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Janosi magannyomozó, bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78. 8

Háztartási alkalmazott

Bejáró mindenest, keresek elsejére, Rákosi Jenő utca 4. I. 1. 185

Flatal, megbízható, főzéshez is értő ügyes mindenest bejárónőt felvesz egy magános házaspár december 1-én, Bethlen-utca 51. Kapu alatt jobbra. 182

Ügyes, megbízható mindenest keresek csak jó bizonyítvánnyal december 1-re Jelentkezés d. u. 3—5-ig, dr. Oroszné, Rákosi Jenő-utca 4. III. 188

Betőtendő állás nőknek

Középkorú mindenest szakácsnőt keres elsejére, Berzéki műterem. — Piac-utca 38. 158

Szakácsnőt, ki kenyérsütést is vállal, dec 1-re felveszek, Bethlen-u. 4. 186

Berőtendő állás férfiaknak

Fényképészséget vagy nőt azonnali belépésre felvesz Berzéki műterem 1955

Gyors és géprők nyelvtudással délelőtti jelentkezzenek, Központi Egyetem 101. ajtó. 187

Bolgárkertész keresek vidékre: meleggágy kerület, leveget veszek, Kossuth-utca 50. 177

Kocsist, ki jól számolni, pénzt kezelni tud, és egy mindenest felveszek. Tánál-u. 14. 188.

Szakgyakorlattal jó bizonyítvánnyal rendelkező családos gyümölcskertészt keresek a várostól 25 km-re 10 holdas termő gyümölcsösbe konvenció és százalékos haszonrészesedés mellett Ertekezhetni a déli órákban, Kossuth-u. 50. 167

Kocsist jó bizonyítvánnyal, fejni tudás szükséges, bentkosztra keresek Cím a kiadóban. 176

12—16 éves fiúgyermek naponta két órára könnyű munkára felvételnek. Naponta egy pengős fizetés. Cím a kiadóhivatalban. 199

Bútorozott szoba

Különbejárattal kis bútorozott szoba kiadó, Komlóssy-út 15. 1961

Ajánlat

Névnapi ajándéktárgyak, diszobozók, párnák készítése, tüllterítők, kezdeti párnák nagyvárosokban Pethő kézimunka-szakiparban, Szent Anna utca 10. Családi címerek festése, disz-zászlók készítése. 1964

Szabolesi fajtalmak tíz kilogrammon felüli tételekben termelőtől megrendelhetők a déli órákban, Kossuth-utca 50. 166

Oktaias

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró és gépiró iskolájában (tengedély száma: 6475.) új tanfolyam bármikor megkezdhető! Vidékieknek vasúti kedvezmény. Államvizsgára előkészítés. Baththyány-u. 1. sz. Új telefon: 20-77. 29

Használt ruha

Fincm férfiruha, télika-bát, cipő eladó, Péterfia-utca 29. ház mesternél. 174

Téli prémes kosztüm, téli ruhák eladók, Rákosi Jenő-u. 7. mész. 2. 178

Téli kötött kosztüm megvásárolható. Megtekintéskor Jablonszky kézművesüzletében. 179

Kereset

Antik fegyverfogást keresek. Cím a kiadóban. 183

Lakás- és szoba-kereset

Biztos fizetésű nő két nagyobb gyermekével keres egy udvarra nyíló szobát, vagy egészséges pincelakást vagy egy szerezni bútorozott szobát, ahol főzni is lehet. Cím: József kir. herceg-u. 16. könyvtárközség. Ny

Autó-motor-kerékpár

2,4 HP 110 voltos, 1440 fordulatszámú motorunkat elcserelemnek circa 2 HP, 110 voltos 800 fordulatszámúval. József királyi herceg-utca 16. sz. Nyomd. 1835

Gazdasági termények

Ungváry József ceglédi fuiskolájából gyümölcsfák érkeztek. Magas-törzsű köszméte nagy választékban, Garai-u. 5. 1964

Butor

Hálószobák, ebédlők kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. — Illyuvadi-u. 2 alatt 1218

Antikgarantúra, szekrény, modern háló, ebédlő, konyha, kombinált szekrény, rekamié, fotelek eladók. Kossuth-u. 51. 71

Minek a fényes károk, amikor olesóiban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletében. Piac u. 71. sz. 1968

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít olesón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó utca 84. telefon: 32-54 Vidékieknek soronkívül! 573

Eladó ház

Homokkert, Ovoda utca: 13. számú ház két szoba konyha, előszoba, melék helyiségekkel, 700 kvadrát jötműző szobával, felszereléssel, 831 négyszögű földdel eladó Ertekezni ugyanott. 1966

Házak és házhelyek előnyös fizetési feltételekkel eladók. Váradegyház maronci Takarékpénztár. 311

Eladó ingóság

Szekrény, ágy betéttel matracal, asztaltűzhely, könnyű szekér eladók. — József kir. herceg-utca 7. Nyomd. 1835

Kocsikülés, vasmosdó, ruhaszekrény, asztalos gyatuk, olesó eladók. József kir. herceg-u. 7. 181

Fa- és szentüzelésű öntött vaskályha, löször és nagy utazókisár olesón eladó: Bundi-u. 3. 1860

Éveszett

E hó 27-én délelőtti fél 11 órakor a Sas-utca felől a városküzánál az I. emeleti ablakban felejtetem egy fekete női pénztárcát, 104 pengő volt benne. Becsületes megtaláló adja le Teleski-u. 38. szám alá. Egy szegény munkásnő kéri. 184

Nyomat a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén igazgató: Somogyi Gábor.

A VÉRRONTÓ BŰN

KORREGÉNY.

Írta: DINTER ARTHUR.

Dr. NAGY ZSIGMOND.

— A báró úrnak egyébként semmi baja nem történt! — kiáltott oda Erzsébetnek, gyorsan közelébe vágatván. Gyors fejbiccentéssel köszönt meg neki. Akkor Hermann nekisarkantyúta a lovát és Erzsébetet egy-két löhosszal elhagyva, a „róka” felé tartott. A vezető eközben kivált a mezőből.

De Hermann az utolsó másodpercben megdöngölte magát. Erzsébetnek kell győznie! Kevésbé a „róka” előtt mintha nem bírta meg a kitörni készülő gebével, kissé oldalvást tért. Közte és a „róka” között vágatott át Erzsébet és gyöngesikollással szakította ki a rókafarkot, mely a rókát ábrázoló lovanak a hátára volt kötve. Diadalmasan lengette magasan a levegőben, míg lovának a futását lassankint meghalkította, s a vadászoktól a „halali”-t harsogták szerette a tiszta őszi légből.

Most valami váratlan történt. Erzsébet oldalvágolt Hermannhoz, akinek közelében a lovát megállította és némán adta át neki a diadalmi jelvényt. Amulva háritotta el Hermann a felajánlott trophaeumot. Erzsébet azonban — még mindig lélekszakadva és szótlanul — rázta a fejét és kérte Hermann, hogy vegye át tőle a zsákmányt.

— Ön nyert! — mondotta végre akadozva. — Jól láttam, hogy csak azért tért ki, hogy engem előre eresszen. Azt nem fogadhatom el!

Mélyen elpirulva vette le Hermann vadászsapkáját és erősen állította, hogy a nagyságos kisasszony tévedésben van.

Hirtelen egy sajátos rándulás futott át az Erzsébet arcán. Tünődve szemlélte Hermann és így szólt:

— Ismerjük mi már egymást? E pillanatban, igaz, nem tudnám...

Ekkor Hermann megmondta a nevét s pár szóval megemlítette, mikor, hol és minő körülmények közt találkoztak először.

— Úgy van, teljesen úgy! — felelt Erzsébet. — Teljesen pontosan emlékezem reá. De most már annyival inkább kérem, hogy vegye át ezt az öntéző diadalmat!

Ekkor Hermann nekibátorodott és kérte a leányt, hogy tartsa meg azt akkori találkozásuk emlékéül.

Gondolkodás nélkül elfogadta és kezét nyújtott neki. — Egyébiránt, — tette hozzá — éppen így hívnak egy fiatal doktor urat is, aki atyámnak a munkatársa. Nem rokona önnek?

Ezzel lovát lépésben a társaság felé irányította, kérdéssel mintegy felhívta őt, hogy kövesse. Hermann csak a nevével mutatkozott be neki, de a doktori címet nem tette hozzá.

— Én magam vagyok az! — felelt neki Hermann.

— Hisz az pompás! — kiáltott Erzsébet, pontosabban szemügyre vévén Hermann. — De miért nem látni akkor nálunk?

— Ez nem rajtam múlik, kisasszonyom! Én önnél, illetőleg szüleimnél régen megtettem látogatásomat, de önök akkor úton voltak!

Mielőtt Erzsébet válaszolhatott volna, néhány úr a társaságból odarugtatott mellé és szerencsét kívántak neki a győzelméhez.

— Itt van a győző! — mondta Hermannra mutatóval és őt ismerőseinek bemutatva. — Csak az ő lovagiasságának köszönöm az én úgynevezett győzelmemet.

Ekkor ugyanazzal a tekintettel, amely azon a karácsonyestén szíven találta, ránézett megint s ez a mostani tekintet ismét szíven találta.

Közben lovasok siettek elő és átvették a most már szálló uraktól és hölgyektől a lovaikat. Gyalog mentek el egy a szabadban megterített asztalhoz, amelyen tea, punch, pálinkák és könnyű villásreggeli volt az uraságok részére előkészítve. A banda könnyű nótákat húzott és a győztes kisasszonyt, amikor odaért, tussal ünnepelte.

Az asztalnál már ott ült csuromvízesen a báró, felöltözve burkolózva. Buzgón hozzálatott a konyhához és a forró teához. A gúny, mely mindenfelől rázúdult, láthatólag nagy elégtétellel töltötte el. Rendkívül fontos személyiségnek érezte magát, amiért az egyetemes figyelem ennyire feléje fordult. Menyasszonyának már messziről kiabálta:

— Gratulálok! gratulálok!

S mikor ez az asztalhoz ért s gúnyosan megkérdezte tőle: hogy esett a fürdő? — egy kaviáros szeletkenyeret falva — kezét csókolt neki.

— Fi donc! — mondta Erzsébet bosszankodva, arconlegyintvén őt, amit a báró öntelt vigyorgással nyugtázott.

Feltűnt Hermannnak, hogy Erzsébet őt a bárónak nem mutatta be, bár közvetlenül mellette állott. Hermann félfejjel magasabb volt Erzsébetnél, a báró meg egy jó tenyérvél alacsonyabb.

— Egyébiránt, Bözsikém! — mondá a báró, miután a hatodik kaviáros szeletet is legyömösözte s ugyanannyi pohár konyakkal megharmatozta —, én a kocsimat iderendeltem és a lehető leggyorsabban hazahajtatok, hogy száraz ruhát váltsak. Remélem, elkísérsz!

(Folyt. köv.)